

SPIS TREŚCI

1. EWOLUCJA SYSTEMÓW OPERACYJNYCH	8
1.1. Wielozadaniowe systemy operacyjne	9
1.2. Systemy operacyjne i globalne sieci komputerowe	10
1.3. Systemy operacyjne minikomputerów oraz pierwsze sieci lokalne	11
1.4. Rozwój systemów operacyjnych w latach 80.	12
1.5. Osobliwości współczesnego etapu rozwoju systemów operacyjnych	14
2. ZADANIA SYSTEMÓW OPERACYJNYCH	17
2.1. Systemy operacyjne dla komputerów autonomicznych	17
2.1.1. System operacyjny jako maszyna wirtualna	17
2.1.2. System operacyjny jako zarządca zasobów	18
2.1.3. Funkcjonalne części składowe systemów operacyjnych komputerów autonomicznych	19
2.2. Sieciowe systemy operacyjne	24
2.2.1. Sieciowe a rozproszone systemy operacyjne	25
2.2.2. Dwa znaczenia terminu „Sieciowy SO”	26
2.2.3. Funkcjonalne części składowe SO	26
2.2.4. Usługi sieciowe	28
2.2.5. Wbudowane usługi sieciowe oraz powłoki sieciowe	28
2.3. Sieciowe systemy operacyjne typu peer-to-peer oraz systemy z wyróżnionymi serwerami	30
2.3.1. Sieciowe systemy operacyjne typu peer-to-peer	30
2.3.2. Sieciowe systemy operacyjne z wyróżnionymi serwerami	31
2.4. Wymagania stawiane współczesnym systemom operacyjnym	33
3. ARCHITEKTURA SYSTEMU OPERACYJNEGO	36
3.1. Jądro oraz moduły pomocnicze systemu operacyjnego	36
3.2. Jądro w trybie uprzywilejowanym	39
3.3. Wielowarstwowa struktura systemu operacyjnego	41
3.4. Zależność oprogramowania systemowego od sprzętu oraz przenoszenie systemu operacyjnego	43
3.4.1. Sprzętowe środki wspomagania systemu operacyjnego	44
3.4.2. Komponenty systemu operacyjnego zależne od sprzętu	46
3.4.3. Przenoszenie systemu operacyjnego na inną platformę	46
3.5. Systemy operacyjne z mikrojądrem	47
3.6. Kompatybilność i różnorodne środowiska użytkowe	52
3.6.1. Translacja bibliotek	53
3.6.2. Realizacja środowisk programów użytkowych	54
4. PROCESY I WĄTKI	57
4.1. Wielozadaniowość	57
4.1.1. Systemy wielozadaniowe przetwarzania wsadowego	57
4.1.2. Systemy wielozadaniowe z podziałem czasu	60
4.1.3. Systemy czasu rzeczywistego	61
4.1.4. Zastosowanie systemów wieloprocesorowych	61
4.2. Zarządzanie procesami i wątkami	62
4.2.1. Pojęcia „proces” i „wątek”	63
4.2.2. Tworzenie procesów i wątków	65

4.2.3. Planowanie i szeregowanie wątków	69
4.2.4. Stany procesów i wątków	71
4.2.5. Algorytmy planowania	74
4.2.6. Algorytmy planowania oparte na kwancie czasu	76
4.2.7. Algorytmy planowania oparte na priorytetach	78
4.2.8. Przykłady współczesnych algorytmów szeregowania wątków	79
4.2.9. Szeregowanie wątków w systemach czasu rzeczywistego	83
4.2.10. Momenty przeplanowania	85
4.3. Przerwania i ich obsługa	87
4.3.1. Typy przerwania	87
4.3.2. Klasyfikacja przerwania dla procesora Pentium w trybie chronionym ...	88
4.3.3. Obsługa przerwania w trybie chronionym procesora Pentium	91
4.3.4. Zarządzanie przerwaniem w systemach operacyjnych	92
4.3.5. Zarządzanie przerwaniem w systemie Windows NT	94
4.3.6. Wywołania systemowe	96
4.4. Synchronizacja wątków/procesów	98
4.4.1. Konieczność synchronizacji wątków oraz pojęcie wyścigu	100
4.4.2. Sekcja krytyczna	102
4.4.3. Zmienne blokujące	102
4.4.4. Semaforey	104
4.4.5. Blokady	107
4.4.6. Synchronizacja wątków w systemie Windows NT	108
5. ZARZĄDZANIE PAMIĘCIĄ OPERACYJNĄ	112
5.1. Funkcje systemu operacyjnego związane z zarządzaniem pamięcią	112
5.2. Rodzaje adresów	112
5.3. Algorytmy przydziału pamięci	118
5.3.1. Przydział pamięci oparty o bloki o stałym rozmiarze	118
5.3.2. Dynamiczny przydział bloków	119
5.3.3. Przemieszczane bloki pamięci	121
5.4. Wymiana i pamięć wirtualna	121
5.4.1. Segmentacja pamięci	125
5.4.2. Stronicowanie pamięci	134
5.4.3. Segmentacja stronicowana	139
6. SYSTEMY PLIKÓW	140
6.1. Cele i zadania systemu plików	140
6.1.1. Rodzaje plików	141
6.1.2. Hierarchiczna struktura systemu plików	142
6.1.3. Montowanie systemu plików	142
6.1.4. Atrybuty plików	144
6.1.5. Logiczna organizacja pliku	145
6.2. Fizyczna organizacja systemu plików	147
6.2.1. Dyski, partycje, sektory, klastry	148
6.2.2. Organizacja fizyczna oraz adresowanie pliku	150
6.2.3. Fizyczna organizacja FAT	152
6.2.4. Fizyczna organizacja systemów S5 oraz UFS	156
6.2.5. System plików NTFS	159
6.3. Operacje plikowe	169
6.3.1. Otwarcie pliku	170

6.3.2. Wymiana danych z plikiem	171
6.3.3. Blokady plików	172
6.4. Kontrola dostępu do pliku	173
6.4.1. Organizacja kontroli dostępu w systemie UNIX	173
6.4.2. Organizacja kontroli dostępu w systemie Windows NT	175
6.5. Funkcjonowanie dyskowej pamięci cache	178
6.5.1. Tradycyjna dyskowa pamięć cache	179
6.6. Stabilność systemów plików	180
6.6.1. Rekonstrukcja systemu plików	181
6.6.2. Przetwarzanie transakcyjne	182
6.6.3. Rekonstrukcja systemu NTFS	183
6.6.4. Macierze dyskowe	184
7. KONCEPCJE PRZETWARZANIA ROZPROSZONEGO	
W SIECIOWYCH SYSTEMACH OPERACYJNYCH	190
7.1. Modele usług sieciowych oraz aplikacje rozproszonych	190
7.1.1. Sposób podziału aplikacji na części	190
7.2. Mechanizm przekazywania komunikatów w systemach rozproszonych	194
7.2.1. Synchronizacja	196
7.2.2. Sposoby adresacji	198
7.2.3. Systemowe środki komunikacji międzyprocesowej	200
7.3. Mechanizm gniazd w systemie UNIX	201
7.4. Wywoływanie zdalnych procedur	205
7.4.1. Koncepcja zdalnego wywołania procedury	205
7.4.2. Generowanie stopek	208
7.4.3. Format komunikatów RPC	209
7.4.4. Powiązanie klienta z serwerem	210
8. LITERATURA	212